

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reveren-||dissimi In Chri-||sto Patris Et Domini, Domi||ni
Hermannii sanctæ Colonien[sis]. ecclesiæ Archiepiscopi,
Principis || Electoris, Westphaliæ & Angariæ Ducis &c.
Iurisdictio-||nis ...**

Hermann <V., Köln, Erzbischof>

Coloniæ, 1529

VD16 ZV 26551

De Notarijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30917

STATVTA

XI. Iuramentum calumniae, non ita ut hactenus maxima cum levitate,
sed solenniter omnibus capitulis illius recensitis, & reuerenter tactis sacris prae-
stabunt. Nolumus tamen ut propterea fiat latior in Actis extensio, quam ha-
ctenus.

DE NOTARIIS

I. Notarii in omnibus Audientijs personaliter praesentes erunt,
Quod si ex ineuitabili & urgenti causa impediti sint, ex permisso Officialis alium
Notarium iuratum consistorij nostri, non extraneum substituent, iuxta statu-
tum. XLIII. & finale domini Theoderici, quod seruabunt nedium Notarii,
sed & alijs officiati, sub pena inibi expressa.

II. Nullos actus, eis absentibus, factos, vel alia ab eis non audita per-
sonaliter subscribant. Et si unus Notariorum iuratorum pro alio scriperit, aut
prothocollauerit, ille idem subscribat.

III. Notarii de quolibet folio registri in utroque latere scripto, quo-
rum unumquodque latus continebit trigintadas lineas, & unaquaque lis-
nea ad minimum, quindecim syllabas habebit, quatuor solidos monetae Co-
loniensis currens, nec exigent quicquam ultra, salvo beneficio pauperis, cui ser-
uient gratis, quemadmodum in Aduocato & Procuratore supra scriptum est.

IV. Interpellati & subarrati pro completione Actorum non differant
Acta conscribere, sed intra triduum decem folia perficere, & ita consequenter
secundum numerum foliorum ascendendo, mandata quamprimum absoluere
teneantur. Quod si negligentes fuerint, Officialis & Sigillifer causam ex eius ma-
nibus eripient, ac alijs Acta scribenda committent.

V. Et quoniam plurimum nostra interest, ut in causis iurisdictionis lega-
tionis apostolicae cita partibus fiat expeditio Notario eiusdem, iniungimus ut
celeriter conscribenda conscribat, & praesertim primum mandatum toto die,
Et similiter alias literas & mandata ocyus absoluat, sub pena suspensionis &
decem florenorum aureorum.

VI. Acta uero seu regista debite conscribant per se aut alios ido-
neos & intelligentes, non autem per illiteratos & pueros, sicut quandoque
factum est, sub pena lacerationis Actorum, damno ipsorum, iuxta statuta
domini Theoderici.

A super

H E R M A N N I

VII. A superflua & nimia extēsione ac multiplicatione verborū, quæ ad nihilum valent, nisi vt registra reddātur ingentia, abstineant, & in principio tantum cuiuslibet mensis ponant expresse annum domini, deinceps per totū mensēm illum omittendo. Volumusq; vt breuiter comparitionem hinc inde Procuratorum nominibus & cognominibus dumtaxat expressis, absq; īnani & vana titulorum ipsorum, & partium suarum repetitione, aliarumq; designationū non necessariarum extendant.

VIII. Priuilegia, instrumenta, commissiones apostolicas, rescripta, libellos, appellationes, quærelas, aliasq; materias, & quæcunque iura semel dumtaxat Actis inserant, deinde vbi reexhibentur, reexhibitionis Actum tantum scribant, subnotando principium & finem, cum remissione ad locum registri vbi præscripta reperiuntur.

IX. In extēsione attestationum solum necessaria, & non īutilia, extraea, vel impertinentia ponere debebunt, vtputa si testis dicit se nescire, breuiter annoget. Et si plura sint interrogatoria aut articuli coniuncti, super quib; testis idem deponit, aut se nescire dicit, non repetentur singuli articuli seu interrogatoria separatim, sed scribant testem super illo, ac alijs articulis subsequentibus hoc vel illud deposituisse, vel sese expedire non potuisse, iuxta modum & qualitatem depositionis.

X. In causis minimis non scribentur Acta extensa, sed tantum per modum Prothocollī, iuxta statutū dñi Roperti, incipiens; In minimis tamen, &c.

XI. Debebunt & tenebuntur pro eodem salario rubricare, Acta & registra diligenter reuidere, ut concordent cū Actis & Prothocollo.

XII. Statuta dominorum Theoderici & Roperti exactè seruabunt, & servanda furent, & præsertim statutum domini Roperti decimum septimum, incipiens: Item, Notarij nulli, &c. quod est de non scribendo seu concedendo alijs quod mandatum citationis aut monitionis, nisi partibus principalibus petentiibus, seu constito saltem de mandato procurationis impetrantis, aut prævia curatione quod principalis ratificabit, ita quod ipse in primo termino in contradictorio iudicio seruando de mandato fidem faciet sub pena inserta Fisco nostro committenda.

XIII. Notarij in prima citatione vel monitorio emittēdo, designabūt spes cōfice rem vel causam super uel ex qua Actor intendit agere.

XIV. Notarij nullum mandatum respondendi subscribant, nisi prævia reali ac iudiciali exhibitione libelli sive petitionis, & iuxta tenorem huiusmodi libelli aut petitionis mandatum ipsum extendant, videlicet ut monitus libello articulato aut petitioni summarie respondeat, neque etiam mandata aliqua per

C iiij Procur

STATUTA

Procuratores uel Notarios, Bancales aut causarum sollicitatores conscripta sub
scribant, sub poena decem florenorum aureorum, totiens quotiens præmissis
contrauentum fuerit.

XV. Pignora & deposita in numerata pecunia & clenodijs reponibili
bus consistentia, infra octo dies debebunt ad cistam in armario ecclesiæ Colos
niensis existentem, per Notarios reponi, sub poena decem florenorum aureo
rum, toties quoties id factum non fuerit. Et atmodo non habebunt aliquod salas
rium, ratione pignorum aut depositorum.

XVI. Tenebuntur Notarij & Bancales tam expensas mandatorum &
Actorum, quam principalem sortem, super qua actum est receptas incontis
nenti partibus potentibus integre tradere, nisi legitima causa subsistente im
pediantur, quam eisdem exponent, sub poena decem florenorum aureorum
toties quoties.

XVII. Non habebunt Copijtas (quos vocant) causarum, quarum ipsi
Notarij sunt sollicitatores, quibus etiam nisi iuratis attestations, & testium dis
ta conscribenda non committent:

XVIII. Diligenter examinabunt mandatorum executiones, an videli
cet debite executa sint nec ne. Et si comparuerint, iam tres menses à die executi
onis lapsos, ulteriora non scribant, sed ultimum mandatum renouabunt per trans
fixum, idque etiam seruabunt Bancales.

XIX. Eodem modo nolumus excommunicationum, cæterarumq[ue] de
clarationum mandata, post trimestre à die decreti elapsum exequi. Quod si con
trarium factum fuerit, impetrans qui tantam moram exequendi commisit. Ipsi
tamen sorte principali, & experitis persolutis, excommunicato suis sumptibus
absolutionem obtinebit. Non tenebitur tamen ea de causa excommunicato actio
ne iniuriarum, nisi alia causa subfit.

DE AVDIENTIARIO

I. Audientiarus noster accuratè annorabit & registrabit omnes citatio
nes, tam uigore mandatorum per Bancas nostros scriptorum, q[ue] per apparitorem
seu cursorē nostrum factas, quo sciatur quis contumax reputandus sit. Et quan
do, & quis à citatione (ut uocat) licentia datus sit:

II. Et quoniā saepenumero cōtingit partem citatā in termino cōparere &
partem aduersam contentā reddere non posse, aut cedere uelit ne an cōtendere
& iuri